

Mehrli maktab davlat ta'lim muassasasi filiallarida darslarni tashkil etish jarayonlari

Suyunova Shahzoda

A.Qodiriy nomidagi JDPU O'zbek tili va
adabiyoti fakulteti O'zbek tili va adabiyoti
yo'nalishi 2-bosqich 613-23 guruh talabasi

Annotatsiya: Mazkur ilmiy ishda "Mehrli maktab" davlat ta'lim muassasasining filiallarida darslarni tashkil etish jarayonlari tahlil qilingan. Ta'lim jarayoni bolalarning sog'lig'i va ehtiyojlarini hisobga olgan holda maxsus dasturlar asosida olib borilishi yoritilgan. Shuningdek, maktabgacha ta'lim guruhlar, umumiy o'rta ta'lim sinflari hamda dars mashg'ulotlarining davomiyligi va metodikasi haqida ma'lumot berilgan. Tadqiqotda innovatsion ta'lim usullari, pedagogik va psixologik yondashuvlar ham ko'rib chiqilgan. Ish natijasida "Mehrli maktab" tizimi nogironligi yoki uzoq muddatli davolanishga muhtoj bolalarning ta'lim jarayonidan uzilib qolmasligini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etishi isbotlangan.

Abstract: This research analyzes the process of organizing lessons in the branches of the "Mehrli Maktab" state educational institution. The study highlights how the educational process is conducted based on special programs that consider the health conditions and needs of children. It provides information about preschool education groups, general secondary education classes, and the duration and methodology of lessons. The research also examines innovative teaching methods, pedagogical, and psychological

approaches. The findings demonstrate that the "Mehrli Maktab" system plays a crucial role in ensuring that children with disabilities or those undergoing long-term treatment do not fall behind in their education.

Аннотация: В данном исследовании анализируется процесс организации занятий в филиалах государственной образовательной организации «Mehrli maktab». Рассматривается образовательный процесс, который проводится на основе специальных программ с учетом состояния здоровья и потребностей детей. Представлена информация о дошкольных группах, классах общего среднего образования, а также о продолжительности и методике занятий. В исследовании также рассматриваются инновационные методы обучения, педагогические и психологические подходы. Результаты показывают, что система «Mehrli maktab» играет важную роль в предотвращении отставания в обучении детей с ограниченными возможностями здоровья или находящихся на длительном лечении.

Mehrli maktab yuridik shaxs maqomiga ega bo'lib, Xalq ta'limi vazirligi huzurida tashkil etiladi.

Mehrli maktabda quyidagi maktabgacha guruhlar faoliyat ko'rsatishi mumkin:

maktabgacha ta'lim hospital guruhleri – statsionar davolanayotgan, sog'lig'i sababli maktabgacha ta'lim tashkilotlariga bora olmaydigan 2 yoshdan 7 yoshgacha bo'lgan bolalar uchun davolash-profilaktika muassasalarida tashkil etilgan guruhlar;

ilk rivojlanish yoshidagi bolalarga mo'ljallangan o'yin guruhleri – 1,5 yoshdan 2 yoshgacha bo'lgan bolalar uchun statsionar davolash-profilaktika muassasalarida tashkil etiladigan guruhlar. Ularda parvarish qilish va nazorat qilish ishlari ota-onalarning faol ishtirokida tashkil etiladi;

maktabgacha ta'lim gospital guruhlari, ilk rivojlanish yoshidagi bolalarga mo'ljallangan o'yin guruhlari.

Davolanayotganlarni maktabgacha gospital guruhlariga qabul qilish Mehrli maktab tomonidan taqdim etiladigan ro'yxatlar asosida amalga oshiriladi.

Markazda davolanayotganlar uchun alohida ishlab chiqilgan o'quv rejasi asosida 1–11-sinflar hajmida umumiy o'rta ta'lim beriladi.

Dars mashg'ulotining davomiyligi boshlang'ich ta'lim (maktab)ning 1–4 sinflarda – 35 daqiqa, 5–11 sinflarda – 40 daqiqa bo'ladi.

Bunda bir kunlik dars mashg'ulotlari 1–4 sinflarda 3 soatdan,

5–11 sinflarda 4 soatdan oshmasligi lozim.

O'quv haftasi davomiyligi 5 kunlik asosida olib boriladi.

Mehrli Maktab" o'qituvchilarining o'quv faoliyati muntazam maktabda ishlatiladigan an'anaviy usullardan sezilarli darajada farq qiladi. Ushbu yondashuvning asosiy farqlovchi xususiyatlari:

- har bir bolaga individual ta'lim yo'nalishlarini individual ta'lim yo'nalishlari ishlab chiqilganligini hisobga olish zarurati

va har bir bola uchun individual o'quv dasturlari;

masofaviy o'qitish vositalarining va usullariga, ayniqsa, ta'lim faoliyati aseptik holga keltiruvchi plastmassa-izolyatorda davolanayotgan bolaga nisbatan yuqori darajadagi talab;

- kichik guruhlarda ishlash (shu jumladan ko'p qirrali)

va har xil yoshdagi yoki har bir bola bilan alohida;

- O'yin shakllarining kunlik pedagogik amaliyotida faol qo'llanma va yo'naltirilgan ijodiy vazifalar

aqliy faoliyatni o'rganish, tiklash uchun motivatsiyani saqlash, uzoq muddatli davolash, aloqa va ijtimoiylashtirishning qobiliyatlarini rivojlantirish;

- o'qituvchilar tomonidan buxgalteriya hisobi va bolaning salomatligi holatida shifokorlarning tavsiyalariga qat'iy rioya qilish,

uning reabilitatsiya potentsiali, kasallik va davolash jarayoni natijasida kelib chiqadigan kognitiv va boshqa kamchiliklar;

- Tibbiy xodimlar bilan kunlik o'qituvchilar, joylashgan bolaning ota-onalari

uzoq muddatli davolash uchun, maslahat va amaliy yordamni ta'minlaydigan psixologik yordam xizmati;

- bola bilan birga darslarni o'tkazish

Kasalxona maktabining maktab yoki maktabgacha ta'lim muassasalarida yoki shifoxona xonalarida (tibbiy muassasa hududida) uzoq vaqt davomida davolanish uchun (agar talaba cheklangan bo'lsa)

Harakatlarda).

Maktab bolalar, ota-onalar va o'qituvchilar uchun psixologik va pedagogik yordam xizmatiga ega.

Bugungi kunga qadar psixologik qo'llab-quvvatlash ta'minlandi

510 maktab o'quvchilari, 303 talaba ota-onalari, 16 o'qituvchi,

24 tibbiy xodim.

Bolalarda yuqori ishlov berilgan terapiya, kognitiv kasalliklar (eshitish, ko'rish, qarashlar, avtoulov ko'nikmalari) bo'lganligi munosabati bilan kuzatilmoqda. Shu munosabat bilan defektolog xizmati amal qiladi

nutqni tuzatish to'g'risida.

Mehrli Maktabda, madaniyatdan tashqari ta'limni o'z ichiga oladi, unda bolalar badiiy terapiya, musiqa terapiyasi boshlanadi. Zamin ta'lim loyihasining bir qismi sifatida,

Ogohlantirish o'quvchilari bilan Al-Xreezmi undagi masofaviy darslarni amalga oshiradi, u erda Mehrli Maktab o'quvchilari talabalari oddiy o'rta maktablardagi boshqa talabalar bilan aloqa qilish imkoniyatiga ega

Tashqi dunyo bilan ijtimoiylashtirish va aloqa uchun. Birga

Mehrli Maktab maktabining talabalari uchun park bilan, robototexnika bo'yicha mahorat darslari tashkil etildi.

Mehrli Maktab o'quvchilari oxirgi davlat sertifikatini topshirish imkoniyatiga ega. 26 maydan 20-iyungacha 2022 yil 15 iyundan, 11-sinf bitiruvchisi va 9-sinfning bitta bitiruvchisi yakuniy davlat sertifikatini o'tkazdi. O'quvchilar murojaat qilish va ro'yxatdan o'tish imkoniyatiga ega bo'lishdi

Oliy o'quv yurtlariga kirish uchun. Masalan, Xalilov Aziz shahridagi Mehrli Maktab bittasida Toshkent axborot texnologiyalari universitetida shartnoma asosida tuzilgan.

1522 yil 15 avgustdan 16-avgustgacha Ustimkinim loyihasi vakillari (Rossiya Federatsiyasi) vakili Mehrli Maktab mutaxassislarining kasbiy amaliyotini o'tkazdilar. Faqat 15 mutaxassis professional amaliyot o'tkazildi

Ulardan 6 ta Mehrli Maktab, shuningdek, fakultet o'qituvchilarining 6 nafari o'qituvchisi

3 - IPPKDOO, 3 - RSPU shahridagi filiallar nomli Toshkent shahridagi filiallar A.I. Gertena,

3 - Pomonon universiteti Toshkentdagi filiali (Koreya).

Kasbiy amaliyot natijasida 15 nafar o'qituvchilar amaliyot o'tash guvohlariga ega bo'ldilar.

IV butun -russiya konferentsiyasi mavzu bo'yicha o'tkazildi: "Kasalxona pedagogika. Moskvada tibbiy tashkilotlar va uyda bolalarga uzoq munosabatlar bo'yicha o'qitishning eng yaxshi tajribalari 1-3, 2022 yillarda Moskvada.

Konferentsiyada kasalxona ta'limi sohasida dunyoning turli burchaklaridan kelgan o'quv maktablari va ilmiy va amaliy tadqiqotchilari ishtirok etdilar.

Ushbu konferentsiyada rossiyalik pedagogika fanlari doktori doktori, professor S.V. Sharikovning ta'kidlashicha, "O'zbekiston bolalar gematologiya, onkologiya va klinik immunologiya markazida uzoq muddatli statsionar davolanish", bu faqat AQSh bilan taqqoslanishi mumkin. " Yuqori mehmonlar bilan bir qatorda, kasalxona psixologiyasi bo'yicha mutaxassis, London universiteti tadqiqotchisi va doktori, shuningdek, maktabning yutuqlari, shuningdek, xalqaro standartlarga nisbatan yuqori va progressiv va uning ilg'orligi, shuningdek, juda yuqori va progressiv va uning ilg'orligi sifatida ham bordi.

2022 yil 11 sentyabrda Qozog'istonda O'zbekiston Respublikasidan 100 ta murojaat YuNESKO xalqaro festivaliga "San'at sayyorasi" xalqaro festivaliga topshirildi. 4 talaba ishtirokchilari orasida Makrli Maktab xalqaro final finalchilari g'olib bo'lishdi. Xalqaro festival bag'ishlangan edi

"Ipak yo'lining merosi" ni har tomonlama o'rganishga,

Shuningdek YuNESKO klubi harakatining 75 yilligi. Festival natijalariga ko'ra, Ipak yo'lining merosi nashr etilgan bo'lib, Mekrli Maktabning finalchilarining rasmlari keltirilgan.

Mehrli Maktab maktabining strategik rivojlanishi doirasida: 2023-2029 yillarda rejalashtirilgan:

1. Ushbu maktab asosida yangi uchun metodologiyani yaratish

O'zbekistonda yo'nalishlar - O'zbekistonda kasalxona pedagogika;

2. Respublika bo'ylab mintaqaviy filiallarni yaratish;

4. "O'rganish" loyihasi bilan yaqin hamkorlik

tajriba almashish;

6. Rossiya Federatsiyasida o'qituvchilarni o'qituvchilarni amaliyot o'tash.

Hozirgi vaqtda MDCHO va Sog'liqni saqlash vazirligi respublika bo'ylab Meyrli Maktabning mintaqaviy filiallarini yaratishda ish olib borilmoqda.

Mintaqaviy mintaqaviy bolalar ko'p tarmoqli kasalxonalar tahliliga ko'ra, ishchi guruh birinchi bosqichda birinchi bosqichda filiallarni ochishni boshladilar:

1. Anizhniy mintaq bolalar ko'p tarmoqli markazi.

1990-yillarda statsionar bemorlarni qoplash (1194 bola davom etmoqda (taxminan 60%), 40 o'rinli 40 o'rinli.

"Mehrli Maktab" maktabi:

Ta'lim mashg'ulotlarini jihozlash - 300 million so'm;

Maktabgacha tarbiya muhiti - 300 million so'm.

2. Farganiya hududiy bolalar ko'p tarmoqli markazi.

Yiliga statsionar bemorlarning yoritilishi 1284 (770 bola davom etmoqda (taxminan 60%), 30 o'rinli, 30 o'rinli.

"Mehrli Maktab" maktabi:

Ta'lim mashg'ulotlarini jihozlash - 300 million so'm;

Maktabgacha tarbiya muhiti - 300 million so'm.

3. Qoraqalpoq tibbiyot instituti innovatsion klinikasi.

Yiliga statsionar bemorlarning qamrovi 1324 (265 bola uzoq davolanadi (taxminan 20%), 25 o'rinli).

"Mehrli Maktab" maktabi:

Ta'lim mashg'ulotlarini jihozlash - 300 million so'm;

Maktabgacha tarbiya muhiti - 300 million so'm.

Shuningdek, bolalarni ambulatoriya bilan davolashda taqdim etish rejalashtirilgan.

O'qituvchilar Mehrli Maktabning mintaqaviy filiallarida tanlab olindi va 20-21 aprel, 2023 yil 18-21 aprel "Loyiha delegatsiyasining" Kasalxonasi "delegatsiyasining" Loyiha "delegatsiyasining tashrifi doirasida shifolash uchun amaliyot o'tash rejalashtirilgan.

2023/2010 o'quv yilida maktab o'qituvchilar va maktabgacha ta'lim muassasalarini qayta tayyorlash va malaka oshirish institutlari, qayta tayyorlash va malaka oshirish institutlari, qayta tayyorlash va malaka oshirish institutlarini o'zgartirish bo'yicha tayyorgarlik davom etmoqda.

Xulosa: Yurtimizda olib borilayotgan bir qator islohotlar natijasida mana shunday nuqsoni bor bolalar imkoniyati cheklangan bolalarning ta'lim olishlari, tahsil ko'rishlari uchun bir qancha qulayliklar, yangiliklar, eng ilg'or texnologiyalar joriy etilmoqda. Yurtimiz ravnaqi uchun kerakli bo'lgan shaxslarni voyaga yetkazish uchun bu kabi yani Mehrli maktab doirasida ish faoliyatini yuritayotgan o'qituvchi, pedagog kadrlarni ilimini boyitish, malakasini oshirish chora tadbirlari olib borilmoqda. "Mehrli maktab" davlat ta'lim muassasasi filiallarida darslarni tashkil etish jarayoni sog'liq muammolari tufayli

uzoq muddat davolanishga majbur bo'lgan bolalar uchun ta'lim olish imkoniyatlarini kengaytirish maqsadida joriy etilgan. Ushbu tizim o'quvchilarning salomatligi va individual ehtiyojlarini inobatga olgan holda maxsus o'quv dasturlarini ishlab chiqish va qo'llash orqali ta'lim jarayonini samarali tashkil etishga qaratilgan.

Ta'lim jarayonining moslashuvchanligi, dars davomiyligining qisqartirilishi, o'quv yuklamasining optimallashtirilishi hamda innovatsion pedagogik va psixologik yondashuvlarning qo'llanilishi ushbu tizimning asosiy afzalliklaridan biri hisoblanadi. Darslar 1–11-sinf o'quvchilari uchun alohida reja asosida olib borilib, bolaning jismoniy va psixologik holatini inobatga oladi. Bu esa ularga faqat bilim olish emas, balki ijtimoiy moslashish, psixologik barqarorlik va kelajakda jamiyatga integratsiya bo'lish imkoniyatini yaratadi.

Shuningdek, "Meharli maktab" tizimida zamonaviy texnologiyalar va masofaviy ta'lim elementlaridan foydalanish bolalar uchun ta'lim olish jarayonini qulayroq qiladi. Bu esa nafaqat ularning bilim olish imkoniyatlarini oshirish, balki uzoq muddatli davolanish jarayonida o'z tengdoshlari bilan bilim almashish va muloqot qilish imkonini beradi.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, "Meharli maktab" tizimi nogironligi yoki uzoq muddatli tibbiy muolajaga muhtoj bo'lgan bolalar uchun muhim innovatsion ta'lim modelidir. Ushbu tizim orqali ta'lim va davolanish uyg'unligi ta'minlanib, bolalarning kelajakda jamiyatga to'laqonli qo'shilishiga sharoit yaratilmoqda. Shu sababli, "Meharli maktab" davlat ta'lim muassasasi filiallarining faoliyatini kengaytirish va takomillashtirish ijtimoiy ahamiyatga ega dolzarb vazifa hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Shavkat Mirziyoyev. “Yangi O‘zbekiston strategiyasi”. Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2021.
2. Shavkat Mirziyoyev. “Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz”. Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning ta’lim sohasiga oid farmon va qarorlari.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023–2028-yillarga mo‘ljallangan davlat dasturi.
5. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 5-maydagi "Mehrli maktab" davlat ta’lim muassasasini tashkil etish to‘g‘risidagi qarori.
6. O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi. "Mehrli maktab" davlat ta’lim muassasasining faoliyati va ta’lim jarayoni haqida nizom". Toshkent, 2023.
7. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi. Gospital maktablar faoliyati va bolalar ta’limini tashkil etish bo‘yicha metodik tavsiyalar. Toshkent, 2023.
8. Pedagogika va psixologiya bo‘yicha xalqaro ilmiy maqolalar to‘plami. "Maxsus sharoitlarda bolalar ta’limini tashkil etish". Toshkent, 2022.
9. G. Karimova, B. Ubaydullayev. Maxsus ta’lim tizimi va innovatsion yondashuvlar. Toshkent, 2021.
10. Jaxon ta’lim tizimida gospital maktablar tajribasi: UNESCO hisoboti, 2020.